

Leidžia Spaudos b-vė „Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kainas

Brazilioj metams—10\$000

pusei — 6\$000 atskiriems

mėnesiams po 1\$000

Užsienin: metams — 20\$000

pusei metų 12\$000.

Redaguoja

L. Gaigalas.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Gruodžio - Dezebros mėn. 24 d.

2523858

NR. 51 (207)

Nuoširdžiausiai sveikiname visus gerb. skaitytojus, bendradarbius bei talkininkus Su ŠV. KALÉDOMIS!

Lai palaima lydi visų Jūsų geras pastangas bei žygius kelyj mūsų kolonijos skaitesnių rytojų.

KALÉDOS!

Linksmos ir brangios Kalėdos! Kas jų nelaukia ir kas jų nepasijlgsta, nebent tie, kurių širdys surambėjusios ir paskendusios nedorybių sūkury. Visi prie jų ruošiasi, puošiasi, nes visi — geros valios žmonės — gerai supranta, jog kažkas nepaprasta ir didinga yra su šia švente glaudžiai susiję. Mat, jos neša į visų širdis nemažą ramybės džiaugsmo bei paguodos. Pasaulio Kurėjas — visų aukščiausias tampa mažiausiu, priimdamas mūsų žmogišką pavidaž, kad tuot padarius mus didžiais ir iškilus iš žemiško menkumo į amžinąją dieviškąją šviesą.

Tiesa, Kalėdos šitoje švečioje šalyje mums išviesams, prisilėgtiems ir užguitiems nuo vargo skurdo ir amžinos kaitros, gal ir nodaro tokio jaudinančio įspūdžio, kaip kad mūsų tėvynėje, kur mes suaugę su savo gamta bei gražiais kalėdiniais papročiais, kaip va: Sekma dienų rarotai šv. Kučių vakaras — vis tai nuostabiai sužadindavo mūsų dvasią laukti su išsiilgimu Kalėdinio džiaugsmo ir ne paisant žiemos spėgo, kas pėsčias, kas rogemis, viens su kitu lenktyniau dami, droždavo ir šveisdavo kupini džiaugsmo į „Bernelių Mišias“ iš tollimaisių parapijos kampelių. Déja, čia to viso nėra!

Bet iš kitos pusės geros valios žmone, kurių sieloje skaisčiai tebešviečia tikėjimo žvaigždė, pakanka ir čia gražių papročių o ypač gražių gamtos vaizdų, žadinančių pakilti prie Dievo. Žinoma, daug žalos pridarė ir dabar tebe daro mūsų išsviesių dorovinis nupuolimas prie kurio žymia dalimi prisidėjo ir ne doroji bedieviškoji spauda.

Todėl ir šitos brangios Kalėdos tikrai būs džiaugsmingos visiems tiems, kurie apsiginklavę buvo savo dvasiškaiuo mūsų laikraščių ir prieštvirkinančių spaudą. Vienas bedievis rašytojas atsivertęs prieš mirtį kalbėjo: „Norėčiau kad mane lyg kokį kaltininką vedžiotų po miestą: atsiprašyčiau už duotas papiktinimus — kurie neskaitė mano raštų, prašyčiau su sąsromis, kad neskaitytų o kurie skaitė, kad pasitaitytų“. O Petras Vaissas, nubaustas mirtimi už galvažudystes, prieš mirtį viešai yra pasakęs: „Straussas bedievis mane pradžė: pirmiau aš noroms meldavaus, buvau laimingas ir patenkintas, bėt blogos knygos ir bedieviški laikraščiai sugadino mane tiek, kad aš nepasibiaurėjau net žmogžudystės“.

Taigi, brangūs tautiečiai, šių švenčių proga sveikiname nuoširdžiai visus savo bendradarbius bei skaitytojus ir linkime ištvėrmės kovoje su nedorąja spauda!

Krikščionis.

Sekantį numerį leisim 6 pusl.

KALÉDOMS DOVANOS

CASAS

PERNAMBUCANAS

Audiniai, kurie niekuomet nesišerija

KAS NORI

gerai pašokti, tai visi prašomi atsilankyti į S-to S-gos „LITHUANIA“ ruošiamą, Naujų Metų sutikimo

VAKARA

Kuris įvyks, š/m. gruodžio m. 31 d. nuo 8 val. vak. iki 4 val. ryto, Lietuvių name, Rua Bandeirantes 92. Bus statoma trumpas, juokingas, saržas ir sportiniai numeriai, toliau šokiai, Loterija iš įvairių šių daiktų, skrajojamas paštas, gėlės, konf. serp. ir t. t.

Pakvietimus prašome pasirūpinti iš anksto pas Sporto S-gos narius.

Sporto S-gos Valdyba.

LIETUVOJE

Gaudys užsien. loterijų bilietų platintojų. Nusiskundžiama, kad užsienio valstybių loterijų bilietų Lietuvoje išplatinama beveik tiek, kiek valst. loterijos bilietų. Pagal įstatymus, užsienio loterijų bilietus galima platinti tik gavus vyriausybės leidimą; kas be leidimo platintų, tas yra baudžiamas.

Valstybės loterija pasėk mingesnei kovai su užsienio loterijų bilietų platintu, paskyrė po 200 lt. premijos tam, kas nurodys užsienio loterijos bilietų platintojus ir pirkėjus (pirkėjai reikalingi kaip liudininkai). Premijos bus išmokamos tada, kai užs. loterijos bilietų platintojai bus nubausti.

Vyras smaugė žmoną, o bernas vyrui peilį nugaron suvarė. Padusėjo km., Antaleptės val., Zarasų ap. ūkininkas Mickevičius su žmona ir bernu kėlė rugius. Bekuliant Mickevičius su žmona susibarė, o kiek apmūšęs, pradėjo ją smaugti. Bernui mūsos žmonos pagallo ir jis šoko gelbėti — vyrui smėigė peiliu į nugarą ir padarė 12 cm. gilumo žaizda. Mickevičius paguldytas Utenos ligoninė, o bernas uždarytas Antaleptės daboklėn.

Kovą su degindariais. Utenos apskrityje savo laiku buvo labai įsigalėję

kuri siekia 164,000 litų. Šių metų sąmatoje išlaidų numatyta 14,000 litų mažiau, o praėjusiais metais, išlaidų suma sumažėsianti sumažinus prezidiumo išlaidas ir atėmus tarnautojams švenčių priedus.

Silpnas Klaipėdos krašto gyvenotųjų prieauglis. Šių metų Klaipėdos krašto gyventojų prieauglis buvo 182 žmon.

Gyventojų prieauglis beveik kas metai mažėja, būtent 1926 metais prieauglis siekė 266, o 1927 m. jis krito iki 37. Po to, kas metai kiek didėjo, bet vis dėlto nepasiekė ne 1926 metų prieauglio.

Didžiausias prieauglio mažėjimas jaučiamas kaimuose, kur nuolat pastebimas didesnis vaikų mirtingumas.

Lietuviški vaistai į Mandžiuriją. Viena žinoma Kauno chemijos farmacijos laboratorija savo pagamintus vaistus pradėjo eksportuoti į Mandžiuriją. Šiomis dienomis dežė vaistų pasiųsta į Charbiną.

Nepatenkinti bedarbiai. Klaipėda 29 XI įvyko didelis bedarbių susirinkimas, kuriame buvo protestuojama, kad krašto direktorija ir miesto įstaigos skriaudžiančios bedarbius. Po susirinkimo 500—600 bedarbių minia apgulė krašto direktorijos rūmus. Ten teko įsikišti autonominei policijai.

Kauno kirpėjų memorandumas dėl svetimšalių kirpėjų. Kaunas 29 XI. Kauno kirpėjų delegacija: M. Židonis, Z. Certokas ir B. Pušinskas lankėsi pas vidaus reikalų ministrą ir įteikė memorandumą, kuriame prašo išsvetimšalių kirpėjų atimti darbo leidimus. Memorandumas buvo priimtas.

Prek. ir Pramon. rūmų sąmata 1932 metams. Prekybos ir Pramonės rūmai priėmė 1933 metų sąmatą,

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Jaunime, nepraleisk progos:

Lietuvių Jaunuomenės Brazilioj klubas „Ateltis“ gruodžio mėn. 25 d. (pirmą dieną Kalėdų) savo salėje, rua Dias Leme, 53, Mokoje rengia linksmą su vaidinimais

VAKARA

Statoma dvi labai linksmos vienaveiksmų komedijos: „Žilė galvonvelnias uodegon“, ir „Daina be galo“

Po vaidinimų: žaislai, šokiai skrajojantys paštas ir t. t.

Griež dūdų orkestras.

Pradžia 8 val. vak., iki 4 v. ryto.

K. „Ateltis“ Valdyba.

Kas nori

Linksmi praleisti Naujus Metus, tas būtina atsilankys į Liet. Dainos — Meno draugijos «Viltis» rengiamą

KONCERTĄ

Kuris įvyks sausio 1 d. 1933 m.

Lietuvių Name (Rua Bandeirantes 92)

Programa labai įdomi; solo, duetai, kvartetai ir mišras choras. Todel visi eikite į tą koncertą, kur gražių dainų pasiklausysite ir linksmi praeisite liet. dūdų orkestrui begriežiant.

PRADŽIA 8 V. V. PABAIGA 4 V. RYTO.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto. Gaunami: Villa Anastazijos pas mokytoją p. Gaigalą, Mokos lietuvių mokykloje «Liet. Brazilijoje» redakcijoje ir pas draugijos narius.

V a l d y b a.

PASAULYJ

Karo skolas Amerikai. Gruodžio mėn. 15 dien. sukako laikas įmokyti Š. Amerikai d. karo skolas. Dauguma Europos valstybių prašė mokėjimo terminą atidėti, tačiau Amerika į tą prašymą atsakė neigiamai. Skolas sumokėti pasizadėjo pirmoji Italija, kuriai taip pat nelengva buvo išimti iš savo izdo 1,245.347 dol., bet kaip daigian disciplinuota valstybė, suprato, kad piktuoju čia nieko nepėai. Antra buvo Anglija ir visa eilė kitų mažesnių valstybių.

Prancūzija, nors šiuo laiku laikoma turtingiausia šalimi, skolas mokėti atsiskakė, motyvuodama neturinti kuom ir reikalavo kokių nors lengvatų. Bet Amerika, matydama, kad Prancūzija norinti sudaryti lyg kokį prieš Ameriką frontą, kad tų skolų visai nemokėti; prie to gi ginklavimosi reikalams išleidžianti milijardus frankų, griežtai atsiskakė duoti bet kokių lengvatų. Kas iš to išeis sunku pasakyti.

Iki šiam laikui skolas Amerikai jau sumokėjo Italija, Anglija, Čekoslovakija, Suomija, Lietuva Latvija, viso sumoje 125,000,000 dol.. Nesumokėjo Prancūzija, Belgija, Lenkija, Estija ir Vengrija.

Istojo iš Tautų Sąjungos. Meksikos atstovas Tautų Sgoje oficialiai pareiškė, kad dėl ekonominių sunkeny

bių Meksika išstos iš Tautų Sąjungos. Bet faktina išstojimo priežastis esanti visai kita.

Meksikai esant T. S. narių, kilęs su Jungtinėms Am. Valstybėms ginčas. Ginčą spręsti buvę pavesta T. S. gai, kuri tačiau to ginčo neišsprendė, o išsprendusios jį pačios susiginėjusios valstybės. Visa tai įrodė, kad T. S. ga mažos reikamės staiga, kurioje dalyvavimas visgi surištą su nemažomis išlaidomis, todėl ir rado, kad geriau esą iš jos išstoti. Žodžiu sakant, Meksikai T. S. ga daugiau nebereikalinga.

Propoganda prieš Kalėdų šv. S. Rusijoje. Nors antras desėtkas metų eina, kaip Sovietų Rusijoje varoma smarkiausia propoganda prieš religiją, bažnytines ir senasias tradicines apeigas, tačiau išnaikinti tų įpročių vistiek tavoriščiai negali.

Šių metų Kalėdų šv. visoje Rusijoje daugumos rengiamasi švesti, kas tos šalies viešpačiams labai nepatinka. Taigi išanksto pradėta vartyti smarkiausi propoganda. Rašomi ilgiausis straipsniai spaudoje, demonstruojamos specialės filmos, daromos paskaitos ir t. p. Vienu žodžiu dirbama išsiujuosus.

Didėja bedarbių skaičius. Berlynas. 21 Lapkričio mėn. bėgyje Vokietijos bedarbių skaičius padidėjo 240,000 Dabartiniu laiku bedarbių visoje Vokietijoje priskaitoma 5,604,300 žmonių.

Kreugerio sūnus nuteistas kalėti. Stokholmas. Švedijos teismas gruodžio mėn. 17 dien. nagrinėjo Torcen Kreugerio, būvusio dektukų karaliaus sūnaus byla, kaltinamo už dalyvavimą tėvo aferoje. Rasdamas kaltu, teismas T. Kreugerį nuteisė 3½ metams į sunkių darbų kalėjimą.

Didelis sproginimas. Paryžius. 18.XII. Prancūzijoje Havro uoste sprogo laivas, kuriame buvo vežama 1,800 tankų benzino. Per sproginimą žuvo penki žmonės ir nuskendo netoli stovė jusi pilna krovinių barka.

Naujas Belgijos ministerių kabinetas. Briukselis. gruodžio mėn. 17 dien. susidarė naujas Belgijos ministerių kabinetas, kurį organizuoti buvo pavesta grafiui Brockiville.

Hymansas pakviestas užsienių reikalų ministru, ir Gaspar — finansų.

Vilkai nusinešė vaiką. Sofia. 20.XII. Laikraščiai daug rašo, kad Bulgarijose ir kitose kaimynėse valstybėse, šiais metais privisę labai daug vilkų. Vilkai esa tiek drasūs, kad ir dienos metu atsilanko į kaimus ir miestelius. Iš Plovdiv miestelio, vilkai pagrobė ir nusinešė nemažą vaiką.

Naujas traukinio greitumo rekordas. Hamburgas. Iki šiam laikui buvo laikomi greičiausiai traukiniai Anglijos. Vokietijos greičiausias ekspresas išvystydavo iki 96 kil. į valandą.

Šiomis dienomis buvo mėgintas naujas pagamintas Goerlitzo dirbtuvėse 12 cilindrių Diesello garvežys, kuris su pilnų sąstatu keleivinių vagonų iš Berliū į Hamburgą atvyko per 141 minutę, pravažiuodamas į valandą 146 kil. Šis vokiečių traukinys dabar laikomas greičiausiu pasauly.

Bedarbių skaičius Portugalijoje. Lisabonas. Oficialėmis žiniomis, šiuo laiku visoje Portugalijoje priskaitoma 29,225 bedarbiai. Lisabone bedarbių yra 7,201. Paskutiniu laiku bedarbių skaičius dar vis didėja.

Chiles prezidentu išrinktas Alessandri. Santiago. 20 XII. Chiles Parlamentas šios dienos savo posėdyje išrinko respublikos prezidentu Alessandri.

Kaiserį norėjo nužudyti princas. Londonas. Prieš savaitę pasauly pasklydo žinia apie kesinimasi nužudyti Vokietijos ex kaizerį Viliū II, Su-

Pranešimai.

D. L. K. Vytauto vardo lietuvių prad. mokykla, Villa Belloj per Naujus Metus, t. y. 1933 m. sausio 1 d. mokyklos name ruošia vaikams eglutę su vaidinimu, dainomis, deklamacijomis ir žaidimais.

Kas norėtų su vaikučiais sykiu pasidžiaugti, maloniai prašome atsilankyti.

Pradžia z val. po pietų.

Mokyklos vedėja.

Vyskupo M. Valančiaus vardo liet. prad. mokykla per Naujus Metus, nuo 3 val. iki 7 val. vakaro ruošia savo patalpoje r. Bandeirantes, 92 vaikams eglutę. Bus suvaidinta scenos valdėlis — «Kalėdų išvakarėse». Apart to bus dainos, deklamacijos ir žaidimai.

Kalėdų senelis vaikučiams padalins dovanėlių.

Įėjimas visiems veltui.

Mokytoja.

Rua Bandeirantes 92 Lietuvių name 24 d. gruodžio 8 v. v. ruošiamas bendros lietuviškos kučios.

Norintieji dalyvauti gali užsirašyti iki 24 d. gruod. imtinai.

Kučių vakarienės kaina po 10\$000.

Valgyklos vedėja.

Ping pongo treniruotės įvyksta antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 7,30 val. iki 10 val. v.

Gimnastikos pratimai įvyksta, pirmadieniais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 val. iki 10 val. v.

Sporto vedėja.

Šiuo turime pranešti skaitančios visuomenės žinjai, kad švenčių progai vieša skaitykla, Lietuvių name r. Bandeirantes, 92, per Kalėdų šventes bus uždaryta. Po švenčių veiks tokia pat tvarka, kaip iki šiol veikė.

Administracija.

laikytas nepažįstamas žmogus, pas kurį buvo rasta revolveris ir peilis. 20-XII «Daily Mail» laikraščio Doorno korespondentas pranešė, kad nepažįstamas esąs princas, kuris taip pat pretenduoja į manomas atstatyti Vokietijos monarchijos sosta.

Kelios atskiros mintys auklėjimo reikalu

(Iš L. Majienės paskaitos laikytos gruodž. m. 11 d. Lietuvių Moterų D. jos susirinkime).

Iš kalno praeiau gerb. ponų man atleisti, kad čia negaliu gildinti, nei kokios naujos auklėjimo teorijos, nei bendrai patiekti kokių naujų auklėjimo reikalų. Tai atsitiko dėl dviejų priežasčių: užimta būtinai dienos darbas per mažą teturėjau laiko tam reikalui tinkamai pasiruošti, o svarbiausia tai stoka naujėnės literatūros auklėjimo klausimais.

Esu priversta kartoti senas ir visoms girdėtas mintis, tačiau manau, jog pravartu būtu tai dar sykį atsiminti ir bendrai pagildinti.

Jau senai visiems žinoma aksioma, kad svarbiausį auklėjimo vaidmenį atlieka motina. Motinos niekas negali pavaduoti, nes motiniška meilė nėra pavaduojama. Motina trokšta savo kūdikliui viso, kas yra geriausio pasauly. Motina lengva širdžia žiūrės, kaip jos kūdikis valgo duonos šmotelį, nors ji pati jau kelinta diena yra nevalgiusi, ir ji ne tik pamiršta bežiūrėdama į vaiką, kad ir pati nori valgyti, bet dar rūpinas kur gauti jam daugiau (čia tu riu galvoj per didįjį karą matytas tra-

glėkas scenas. Kai nuo bado sutinusios motinos meilino savo kūdikius). Motina didžiausį kelią pešėta keliauja, įžadus daro, aukas neša, kad tik jos sūnelis, ar dukrelė būtų sveiki, protingi, stiprūs dvasioje ir t. t. Užtenka pamatyti motinos malda, įpatinai kada jos sūnui ar dukteriai gręsia koks pavojus. Sakysim, sūnų išleidus į karą. Pažiūrėk į motinos sudėtas rankas, prieš atidaryti pakeltas akis, virpančias lūpas nuo maldos žodžių, kad jos sūnelį Dievas saugotų, kad gyvą, sveiką jai grąžintų. Nesuskaitysi tų visų motinos jausmų, savo vaikams. Jos vaikelis jai atrodo gražiausias, geriausias, išmintinčiausias. Pažiūrėk į motiną, kaip ji supyksta, kai jai kas nors pasako, kad jos vaikelis ką nors kur negerai padarė. Tiesiog netiki, ir neapkenčia to žmogaus, kas tai praneša. Ar gi tai gali būti, kad jos vaikelis taip darytų jos užaugintas, užnešiotas, išbučiuotas. — Ne, tai negali būti — tai melas, — šaukia motina.

Tiesa, gyvenime tų apkalbų yra daug neteisingų. Bet ta pati motina, augindama vaikus, lengva širdžia apkalba kitus, nors tikrų faktų ir nežino: «taip girdėjo, taip sakė kiti», tai ir viskas. Kiekvienai motinai reikėtų to-

venti. Įpatinai, nežinant tikrų faktų Kiek kartais neteisingai nukentė tie apkalbami asmenys. Kiek mergaičių ne teisingai žmonių akyse netenka savo dorovinės garbės. Tai yra labai skaudu. Atminti motina, ar gera būtų, jei tavo dukterė taip neteisingai kestu, žinoma tu susuksi «ne!» Taigi reikia atminti: Kokių nuostų kitam matuosi, tokiu ir tau bus atmatuota. Motina, yra ne tik auklėtoja, bet ji yra drauge ir mokytoja. Kiekviename žingsny kai ji mato blogi elgiatus savo vaikely, ji perspėja, kad daugiau taip nedarytų, nes melas yra blogas darbas ir nuodėmė. Bet ar prisipažinsi motina, juk tu pati jį augindama išmokinai meluoti visai to neįsūdama, arba nesuprasdama Pavyzd., vaikutis ko nors pradeda verkėti. Motina ramindama sako: «tylėk, vaikely, jei neverksi aš tau duosiu saldainį». Vaikas nustoja verkti, bet saldainio ar kito pažado iš motinos negauna. Ji jo ueturi, ar kaip kitaip yra.

Vadinasi, motina vaikui sumelavo. Ir kiek yra tokių panašių dalykų, kiek tos motinos pažada, kiek jos pameluoja maldydamos savo vaikus. Tik kažin ar pagalvoja, kad tuo išmokinia savo mylimą vaikely meluoti. Sakysim, motina turi kokių skanumynų, vaikas prašo, ir ji jam duoda. Bet jam to negauna. Ką gi motina sako? «Nėra daugiau jau viskas ir t. t.» O štai vaikas pamatė, kad yra, tik jo mamytė meluoja». Na, jeigu jo mamytė meluoja, — kodėl jam nepameluoti. Štai pasiima, ką nors

nematant. Staiga užkluptas ir paklaustas vaikelis ką turi, slepia rankutes užpakali ir sako: «nieko». Štai jau melas pradeda vystytis vaikello protui. Nereikia mums daug kalbėti, kokių esant vaisių iš melo; Suvedžiojimai, neteisingos prisaeikos ir kita. Kaip galint reikėtų motinai vengti tokiu pažadėjimu, kurių negalima ištesėti. O jei ką pažadi, motina stenkis visuomet ištesėti. Jei matai, kad vaikello užgaidos yra negalimos ar kenksminga patenkinti; — kalbėk jam, išaiškink tai. Tegu jis geriau paverks, negu tu jį melu nuramins.

Kitas labai kenksmingas ir drauge su melu susijęs dalykas — tai vaikų bauginimas. «Neverk, vaikely, tydas su maišu ateina, atiduosiu išsinešti», tai vėl koks baubas, ar ubagas ar kas panašaus. Ir kaip to vaikučio neprižadina motinos bemaldydamos. Čia drauge ir sumeluoja, o svarbiausia tai vaikui įvaro baime, kad bijo vienas patamsy ir per kambarį perėiti, ar pamatę svetimą žmogų su barzda, taip sakant, motinų nupieštą «žydą» vaikas bėga slėptis. Svarbiausia, kad tokie bauginimai įvaro visokias nervų ligas.

(b. d.)

AR JAU ATNAUJINAI PRE-NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENVIBIU!

Pirmus metus praleide savo pastogėj.

Rytoj, gruodžio 25 d. sukanka lygiai metai, kai lietuvių kolonija pirmą kartą susirinko į Vytauto Didžiojo vardo pastatytus rūmus, kuriuose be dviejų komplektų pradinės mokyklos yra įrengta Villa Bellos lietuviams koplyčia.

Nors gal daugeliui prašalėlių įsigijimas savo pastogės svetimoje šalyje atrodė pradžioje nesuprantamas, o kiti net tvirtino kad nereikalingas, tačiau šiandien, po metų praktiško darbo mokykloje ir koplyčioje, vargu beatsiras tokių, kurie galėtų neigti savo mokyklos bei koplyčios reikimą mūsų suvargusių kolonijos gyvenime.

Buvo ir tokių, kurie tvirtino, kad vieton tokio pastato galėjęs būti daug pigesnis ir menkesnis, o iš tariamų «su taupų», girdi, reikėję sušielpti bedarbius. Buvo daugelis ir tokių, kurie be jokios atodairos, be jokių konkrečių įrodymų darė statytojams labai žemos rūšies priekaištus, kad šiuos rūmus statydami pasipelninkavę. Negi užkūsi visiems burnos, juoba kai žmonės daro sąmoningai neteisingus priekaištus, naudodami komunistų priimtą taktiką: «šmeižk, žemink bile kokį autoritetą kad tik komunistinai būdin daugiau tavorščių į gauti». Tokios taktikos visą metų laikėsi ir tebesilaiko Uckaus su Dutkum šėbrai.

Gal tokios nevykusios propagandos dėka, ir vilabellečiai pradžioje buvo bepradėdę savo teisių ieškoti į mokyklos pastatą, ypač kai dėl koplyčios klausimo. Tik daug vėliau žmonės prasiblaivė ir suprato, kad nei vienas pasikiras asmuo jokių teisių neturi, kadangi nei vienas prie to pastato nei darbu nei lėšomis nebuvo prisidėję. Suprato, sakau, kad nepadėjęs, nieko nepaimsi, ir nusiramino.

Pravartu būtų ir ateičiai nepamiršti, kad Vytauto Didžiojo vardo mokyklos rūmai buvo pastatyti tik dėka didėlei Lietuvos Vyriausybės suteiktai pašalpai ir iniciatorių bei kaikiurių geradarių paramai, todėl iš teisės ir teisybės niekas kitas negali į juos teisių savintis, kaip tik teisėtus Lietuvos atstovas, kuris gali pavesti tuos rūmus nau doti kultūriniais tikslams ir nuo savęs skirti to turto prižiūrėtojus bei globėjus.

Pernai buvo paskleista gandų, kad tas turtas pavesta globoti ne tam asme

Per „Mūsų Vilnių“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražus didelio formato, yra tik vienas žurnalas „MŪSŲ VILNIUS“.

„MŪSŲ VILNIUS“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„MŪSŲ VILNIUS“ punktualus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20 ir 30 dienų kiekvieno mėnesio.

„MŪSŲ VILNIUJE“ bendradarbiauja žymesnieji lietuvių publicistai, rašytojai, poetai. Redaguoja V. Uzdavinys.

„MŪSŲ VILNIUS“ eina tvirtais žingsniais šėstus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„MŪSŲ VILNIUS“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 5 litai, pusmečiui — 3 litai. Užsieniuose — 15 litų metams.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Raykite šiuo adresu: Kaunas Duonelaičio g. 9a. Telf. 10 88.

nui, kurio norėjo vieni ar kiti, bet kitam, iš kurio turėjo pasipilti ant vilos beliečių žalvį visos Agypto nelaimės, tačiau dabar, turbūt, labai nemsionu kai karai, kad tos negeros pranašystės neišsipildė. Tad reikia būti labai atsargiems spręsti apie žmogų iš pirmo pamatymo.

Malonu šiandien pabriežti kad buvę nesupratinimai nebesikartoja, gyvenimas jau galima sakyti įėjo į normalės vėžes.

Taip pat pravartu keliais žodžiais paaiškinti, kad imamas iš vaikų mokesnis po 2 mlr. į mėnesį yra ne tam, kad iš tos mokyklos kas pelnytųsi, bet tam kad apmokėti mokyklos sargui už švaros palaikymą, ne tik mokykloje, bet ir koplyčioje, kuria buvo pasižadėję aptarnauti villa Bellos moteris, tik dėja neišgal savo pažadus tasėję. O prie to gi ir po tuos 2 mlr. ne visi moka.

Jeigu ir daleistume kad visi už savo vaikus kas mėnuo sumokėjo po 2 mlr., tai per šiuos metus būtų galėję prisirinkti daugiausia 600 mlr. Dabar pažiūrėkime, kiek gi Lietuvos Vyriausybė savo nuolatine pašalpa prisidėjo prie mokyklos išlaikymo. Patikrinsime randame, kad net dešimts kartų tiek, t. y. 6.000.

Kartą pastatytojį namą nei Lietuvos Vyriausybė nei Lietuvos atstovas neišsivėė, nepasifims: jis ir pasiliks lie-

tuvių kolonijos turtas, tačiau reikia suprasti, kad reikalauti iš Lietuvos net sargui apmokėti pašalpos, būtų didelė vilabellečiams gėda.

Svetimšaliai, gyvenę villa Bellos rajone, visai nekelia klausimo dėl mokesnio už vaikus, jie jau ir dabar nėra pinigūs už veikus, mokėdami pirmyn tik kad juos priimtų mokyklon, nors moka po 5 mlr., o mūsų žmonės dar tiek tebėra «tesusipratę», kad kiekvie nas taip ir taikosi, kad nieko už vaikus nereiktų mokėti. Taip ateityje ne turėtų būti. Sakoma, žmonės darbo ne turį. Argi jau taip? Tuomet kyla klausimas, iš kur žmonės turi pinigų lošti «bišais», vakaruškoms, pasivaiznimams ir kitokioms nereikalingoms išlaidoms?

Iškeldamas šitas mintis, anaipol nenorėčiau vilabellečius sarmatyti, tik laikas būtų susiprasti, stoti vieningai darban ir visais būdais giuti tą pirmą jį savo kultūros židinį, kurio šviesa daugeliui akis atidarys ir praskins kelus į laimingesnę ateitį.

Lietuviškasis lepiškumas kenkia mums patems: niekas negali teisintis, kad man nerūpi, ką kiti pilauškia, bile aš pats taip nekalbu. Ne. Jeigu neišmanėlis ima darbą ardyti, jį griaua, susipratėlis turi tokį sudrausti, privalo užkirsti kelią visokios rūšies svieto perėjunams — ardytojams.

Vilabellečiai.

Kronika.

Lietuviškos muzikos leidiniai.

Pereitą savaitę São Paulo meno kūrinių rinkoje pasirodė lietuvių para pljos vargoninko p. J. Stankūno du muzikos kūrinių, būtent: «Savanorių maršas» ir valsas «Menulio šypsenas». Nebūdamas muzikos žinovu, negaliu spręsti apie šių kūrinių vertę ir tobu lumą bet, vis tik reikia džiaugtis, kad ir mūsų broliai stengiasi šiuo tuo pasirodyti.

P. J. Stankūnas žmogus dar jaun as ir galima tikėtis, kad jis sugebės ir daugiau su savo darbu vaisiais pasirodyti, ko jam nuoširdies linkime!

Muzikos mylėtojas.

Anglezos darbininkams atostogų. Lapa. Vykdydama ferijų (atostogų) įstatymą Anglų geležkelių kompanija «São Paulo Railway» visus savo darbininkus nuo 20 dien. gruodžio mėn. praleidė atostogoms. Atostogos truks iki 2 dien. sausio mėn. 1933 m. ir bus apmokamos.

Lapletis.

Minėjo Santos Dumont. São Paulo. Miręs laike sanpaulečių revoliucijos garsus orlaivių patobulintojas, vadinamas aviacijos tėvu, Santos Dumont laikinai buvo palaidotas S. Paulo mieste. 20 dien. gruodžio mėn. to garsaus brazilų tautos vyro kūnas iškilmingai buvo pervežtas ir 21 d. gruodžio mėn. palaidotas Rio de Janeiro. Ta proga visuose didesniuose Brazilijos miestuose buvo surengtos su gedulingomis pamaldomis iškilmės. Diena, kada tas garsus vyras buvo palaidotas, paskelbta tautos šventė.

PADĖKA.

Dainos Meno D-jos «Viltis» scenos dekoracijom ir rūbams įsigyti aukavo šie asmenys:

J. Šimbelis 5\$000 ir J. Valiukevičius 3\$000.

Visiems aukavusiems D. M. D-jos «Viltis» Valdyba visų narių vardu taria nuoširdų lietuvišką ačiul.

Valdyba.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ — GYVENIMO VEIDRODIS.

Surengė A. MAJUS.

(tąsa IX.)

Aerometro, m. įtaisas orui matuoti aerometras.

Aeronauta, m. lakūnas, oro laivininkas.

Aerostacija, s. f. oro laivininkystė

Aerostatica, f. mokslas apie pu slauvevyra ore.

Aerostatas, orlaivis, balionas.

Afadigar, v. įkyrėti, įgristi, varginti.

Afadigoso, adj. varginas, įkyrus.

Afagar, v. glamonėti, lepinti.

Afago, m. glamonėjimas, lepinimas.

Afamažo, adj. įžymus, garsus, garbingas.

Afamar, v. garbinti, garsinti.

Afan, s. m. baimė, bailė, rūpestis.

Afanado, adj. užimtas, susirūpinęs.

Afanar, v. sunkiai dirbti, vargti; — se, kankintis.

Afastamento, m. atitolinimas, pašalinimas, atsturnas.

Afastar, v. atitolinti, pašalinti; — se nueiti, pasišalinti.

Afaazeris, m. pl. darbai pūrelgos.

Afiar, v. biauirti, biauirti.

Afeiçoado, adj. sužiestas, padirbtas sutaisytas, išlavintas.

Afeiçoar, v. sužiesti, pabirbti, sutaisyti, išlavinti.

Afeito, adj. paprastas, įprastas.

Afeminacão, sumoteriškėjimas, sumoterinimas.

Afeminadamente, adv. moteriš

kal.

Afeminado, adj. moteriškas, sumoteriškėjęs.

Afeminar, v. moteriškinti.

Aferiçao, s. f. tikrinimas (matų, svarų).

Aferir, v. tikrinti (matas, svarus).

Aferradamente, adv. atkakliai.

Aferrado, adj. atkaklus užsispyręs.

Aferramento, m. užsispyrimas, atkaklumas, prisirišimas, ištvermė.

Aferrar, v. pritvirtinti, prikabinti (Geležiui), priiati; — se, nusitverti; fig. užsispirti.

Aferrohar, v. užsklesti, užkisti, užrakinti.

Aferventar, v. užvirt, užvirinti; fig. įkaitinti.

Afervoradamente, adv. su pasitangomis, atkakliai.

Aferverar, v. kустyti, šildyti; — se, stengtis.

Affabilidade, s. f. mandagumas, melltumas.

Affavel, adj. mandagus, mellus.

Affavelmente, adv. mandagiai, melliškai.

Affecção, s. f. jėpūdis.

Affectação, s. f. dėjimas, prisimėtimas, prasimanymas.

Affectadamente, adv. prasimanytai, prisimėtimai dėjusis kuo.

Affectado, adj. prasimanytas, prisimėstas.

Affectar, v. dėtis, prasimanyti, prisimėsti.

Affecto, m. jautimas, pajautimas, palinkimas, aistra, gėdulys; adj. atsidavęs, nuolankus.

Affectuosamente, adv. nuoširdžiai, jautriai, jaudinamai.

Affectuoso, adj. nuoširdus, jautrus

Afeiçao, s. f. prielankumas, linkėjimas, simpatija.

Afeiçoadamente, adv. prielankiai, simpatiskai, melliškai.

Afeiçoado, adj. prielankus, mellus, simpatiskas.

Afeiçoar, v. atjausti, mylėti; — se a alg. įsimylėti bet ką.

Afferente, adj. telses atžvilgiu priklausomas.

Affiliação, s. f. priėmimas (į ordiną, į draugiją) į sūnijimas.

Affiliat, v. priimti (į ordiną, į draugiją); į sūnyti.

Affim, adj. giminingas; s. m. giminaltis.

Affinidade, s. f. giminingumas, priklausomumas.

Afirmacão, s. f. patvirtinimas, užtikrinimas.

Afirmadamente, adv. patvirtinimai, užtikrinimai.

Afirmador, s. m. patvirtintojas, užtikrintojas.

Afirmar, v. patvirtinti, užtikrinti.

Afirmativo, adj. patvirtinamas, užtikrinamas.

Affixar, v. pritvirtinti, prikalti (skelbimą, kvietimą).

Affixação, s. f. pritvirtinimas, prika-

limas prikabinimas.

Afflar, v. pūsti, šnabzdėti, įkalbėti, įkvėpti.

Afflicção, s. f. susirūpinimas, tūžba, rūpestis, vargas.

Afflictivamente, adv. vargingai, rūpestingai, su tūžba.

Afflictivo, adj. rūpestingas, varginamas.

Afflicto, adj. suvargęs, nulludęs, susirūpinęs.

Affligido, adj. suvargęs, nulludęs, susirūpinęs.

Affligir, v. varginti, surūpinti, nulliūdinti, kankinti.

Affluencia, f. priplūdimas, potvynis, gausumas.

Affluente, adj. gausus; s. m. įtakas.

Affluir, v. plūsti, tvinti, gausėti.

Affronta, f. įžeidimas, papiktinimas šmeižtas.

Affrontadamente, adv. šmeižiamai, plevarta, varu.

Affrontado, adj. fig. esąs pavojų, bėdoj.

Affrontador, įžeidėjas, šmeižikas.

Affrontar, v. atstatyti kaktą, polti (iš priekio), įžeisti, apšmeižti.

Affrontosamente, adv. šmeižiamai, kollojama, įžeidžiamai.

Affrontoso, adj. įžeidžiamas, kollojamas, šmeižiamas.

Affiação, s. f. aštrinimas, smailinimas, galandinimas.

(b. d.)

Colligido por A. MAJUS.

I PRE-KITU AUJIE

DĒMESIO!

Per Kalēdas, šv. Antano do Pari bažnyčioje suma būs 8 val. rytą, o 11 val. rytą iškilmingos pamaldos atsiliks vila Bellos Kopylyčioje. Ta pačia proga įvyks ir minėtos Kopylyčios įsikūrimo metinių sukaktuvių paminėjimas šia programa: a) paskaita, b) kopylyčios komiteto veikimas bei jos metinė apyskaita, c) komiteto perrinkimas, d) vila Bellos choras padainuos keletą įdomesnių numerių.

Todėl prašoma tikinčiųjų kuo gausiausiai atsilankyti į pamaldas.

Pastaba: su krikštiais bei kitokiais reikalais Kalėdų dieną prašoma kreiptis į šv. Antano do Pari bažnyčią tik nuo 4 val. iki 6 val. vakaro.

Klebonas.

BROLI-LIETUVI!

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti „LIETUVIS BRAZILIJOS“ prenu meratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

B. Purvinis, V. Daukša, M. Marcinoniui, A. Čypui, J. Vaišnoriui, A. Dukavičiui, K. Avižiui, A. Baubinis, A. A. Povilavičiui, Lina Vagner, S. Tervydis.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintelį mūsų kolonijos tautinės minties savaitinį laikraštį „LIETUVIS BRAZILIJOS“ skaito visi susipratę lietuviai.

„Lietuvis Brazilijoj“ yra vienintelis

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

„BERNARDO“
Vokiečių fotografijų įstaiga
Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) S Ą o P a u l o .

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIETUVIS BRAZILIJOS“

telis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuriame atsispindi mūsų išievių kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

„Lietuvis Brazilijoj“ yra visai apolitinis, nes jam rūpi tik grįnai lietuvių kolonijos moralis ir materialis gerbuvis „Lietuvis Brazilijoj“ yra pigiausias laikraštis, nes metams kaštuoja tik 10\$000; užsieniouose dvigubai.

Adresas: „Lietuvis Brazilijoj“ Caixa Postal, 1764, São Paulo,

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimas tik agencija

„HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Par duodama žemė sklypais ir alkeriais mieste ir provincijoj.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13, Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoj gyvenančius fazendų darbininkus prijuočančius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4- sius metus „Lietuvis Brazilijoj“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoj“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoj kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOS“
JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų kenksmingų žmogaus organizmui priemaišų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kimšti mašinėles 1\$000; geriausia Paryžiaus rūkomo poperio 100 knygučių pokelis 12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir istikinsite!

CASA GENI

SÃO PAULO

Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0816

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t..

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Alte Alexandrino 27. 12. 32
Macedonier — 28. 12. 32

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

